

Guide: Uppföljning akt 990099 "Fördelning stöd" och 990098 "Fördelning lokal"

1. Modellen för full kostnadstäckning	1
Allmänt om modellen.....	1
Fördelning av stödverksamheten i budgetprocessen	2
Fördelning av stödverksamheten i redovisningen	3
2. Följa upp fördelningen av stödverksamheten och direkta lokalkostnader	4
Viktiga delar av analysen	4
3. Identifiera avvikelser och analysera dem.....	5
I EOS	5
I Raindance.....	9
4. Hantera stora över- och underskott = kapitalflytt	10

Guiden uppdaterad: 2016-09-09

1. Modellen för full kostnadstäckning

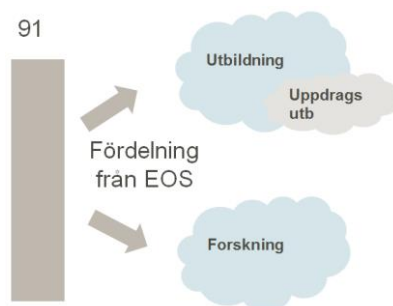

Allmänt om modellen

- All kärnverksamhet (utbildning och forskning) ska bära sina **egna direkta kostnader samt sin andel av de indirekta kostnaderna**.
- Direkta kostnader redovisas direkt på kostnadsbärare (aktivitet/projekt) och indirekta kostnader fördelas till kostnadsbäraren genom ett **procentuellt påslag på direkt lön och drift (påläggsbas)**.
- På kostnadsbäraren samlas den totala kostnaden och den totala finansieringen. Kostnadsbäraren ska visa **full kostnadstäckning**.
- Varje nivå, universitetsnivå, fakultetsnivå, institutionsnivå och (ev. avdelningsnivå) beräknar och budgeterar kostnader för sin stödverksamhet.
- **Stödverksamhetens kostnader fördelas stegvis nedåt** tills kostnaderna når de slutliga kostnadsbärarna.

Fördelning av stödverksamheten i budgetprocessen

- På varje nivå, universitetsnivå, fakultetsnivå, institutionsnivå och (ev. avdelningsnivå), beräknas och budgeteras de gemensamma kostnaderna på **verksamhet 91**.
- Stödverksamheten **fördelas** på:
  1. Utbildning
  2. Ev. uppdragsutbildning (särskild fördelning endast om det gäller större andel uppdragsutbildning och som inte nyttjar samma stöd som övrig utbildning)
  3. Forskning

- Varje nivå vidarefördelar sin fördelade stödverksamhet till nivån under utifrån de olika organisatoriska enheternas inbördes storlek – en historisk **fördelningsbas**.
- På lägsta nivån där kärnverksamheten finns, fördelas den fördelade stödverksamheten på de olika verksamheterna för kärnverksamhet, 11-58, utifrån den budgeterade kärnverksamheten, **påläggsbasen**.
- Resultatet av budgeterad stödverksamhet och budgeterad påläggsbas på varje institution/avdelning ger en **kalkylerad påläggsprocent**, som både ska användas i
  - **fullkostnadskalkyler** i samband med ansökningar och offerter
  - redovisningen, i den sk. **påläggsbokföringen**

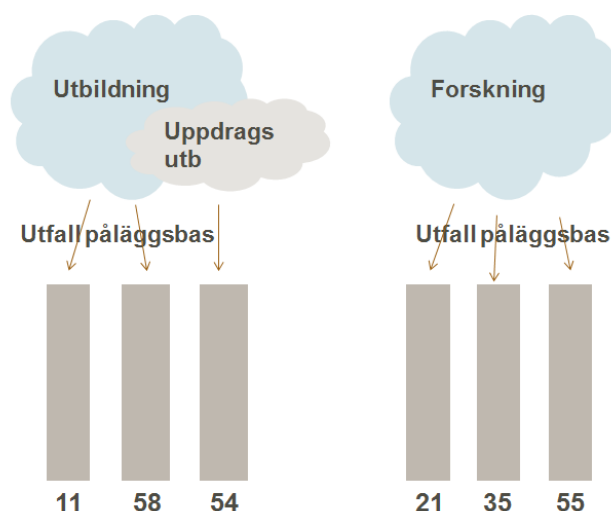

Förhållandet mellan storleken på stöd- och kärnverksamheten påverkar påläggsprocenten!

- Den budgeterade fördelningen av stödverksamheten mellan utbildning, (uppdragsutbildning) och forskning ger de **fördelningsnycklar** som kommer att användas i redovisningen det kommande budgetåret.

Fördelning av stödverksamheten i redovisningen

- På varje nivå, universitetsnivå, fakultetsnivå, institutionsnivå och (ev. avdelningsnivå), ska stödverksamhetens kostnader och intäkter på verksamhet 91 vid varje periodslut fördelas till kärnverksamheterna.
- Precis som i modellen som tillämpades före 2016 görs samma fördelning mellan verksamhetsområdena i budget och utfall.
- **Nyhet!** Fördelningsnycklarna importeras från EOS (före 2016 behövde de läggas in manuellt i redovisningssystemet).
- **Nyhet!** Till skillnad mot före 2016 ska fördelning även göras inom verksamhetsområdena utbildning och forskning. Fördelningen görs utifrån de olika verksamheternas utfall - påläggsbasen.

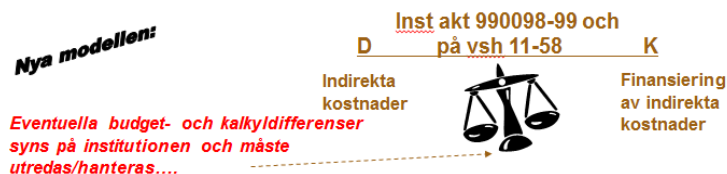
Tom 2015 stannade fördelningen på verksamhetsområdena som representerades av två verksamhetsgrenar, vgren 10 (utbildning) och vgren 30 (forskning).

- **Nyhet!** Till skillnad mot före 2016 sker den slutliga fördelningen av stödverksamheten till kostnadsbärarna inom respektive kärnverksamhet. Påläggsbokföringen för indirekta kostnader (och pålägg för direkta lokalkostnader) har både debet – och kreditkonteringarna på samma verksamhet.
- **Nyhet!** Fördelningen av verksamhet 91 görs om varje period från årets början för att inte ojämnheter i utfallet över året ska påverka fördelningen.

2. Följa upp fördelningen av stödverksamheten och direkta lokalkostnader

---

- Processen att budgetera och fördela stödverksamhetens kostnader och beräkna påläggsprocenten bygger på att samtliga gemensamma kostnader blir fördelade och fullt finansierade av den kalkylerade kärnverksamheten.
  - På avstämningsaktiviteterna för stödverksamheten och fördelade direkta lokalkostnader finns det alltså inget budgeterat resultat.
  - Om någon del i divisionen avviker från budget uppstår ett utfall på avstämningsaktiviteterna på respektive verksamhet.
- **Nyhet!** Avvikelserna mellan budget och utfall finns sedan 2016 inte på egna verksamhetskoder utan utläses av på två särskilda aktiviteter, **990099 för stödverksamhetens kostnader och 990098 för lokalkostnader.**

- Det är viktigt att avstämning och analyser som görs under året görs ur ett **helårsperspektiv** – tänk på ojämn fördelning över året!
- Det är viktigt att avstämning och analyser som görs vid årets slut görs ur ett **flerårsperspektiv** – små avvikelser åt motsatt håll från år till år tar ut varandra!
- Hantera stora över- och underskott (mindre avvikelser balanseras mellan åren).
  - Flytta överskott av kapital till aktivitet för att använda som samfinansiering.
  - Flytta underskott av kapital för att täcka med andra resultatavräknade medel.

Viktiga delar av analysen

- Utfallet för indirekta kostnader följer utfallet för direkta kostnader.
  - Om man har budgetavvikelser mellan verksamheterna så "drabbar" det både direkta- och indirekta kostnaderna.
    - Budgetavvikelser på kärnverksamheten syns på aktivitet 000000-990097.
    - **Kalkyldifferenser** för finansiering av stödverksamhet och lokalkostnader syns på akt 990098 och 990099 beror på att storleken på påläggsbasen har avvikit från budget.
    - **Budgetavvikelser** för fördelning av stödverksamheten och lokalkostnader syns på akt 990098 och 990099 och beror på att kostnaderna som påläggen skulle täcka har avvikit från budget.
-

3. Identifiera avvikelser och analysera dem

I EOS

Då EOS innehåller alla delar för att kunna göra en analys av stödverksamhetens kostnader - budgeten, utfallet och aktuell prognos, är det i detta system utfallet ska analyseras.

Rapport 307, Uppföljning stödverksamhet och fördelade lokalkostnader visar tydligt de delar som behövs för analysen. Så här tas rapporten fram:

1. Öppna EOS, välj Ekonomi, rapporten **307. Uppföljning stödverksamhet och fördelade lokalkostnader**.
2. I den övre vänstra urvalrutan, **Kostnadsställe struktur**, markera en institution och den avdelning som du vill följa upp. För institutioner med avstämningsnivå på inst (nivå 3) markera huvudkostnadsstället.
3. Se till att **Period** och ev. **Budgettyp prognos** stämmer med den uppföljningsperiod du vill titta på.

Det här innehåller rapporten:

- Påläggsprocent stödverksamhet
- Påläggsprocent lokalkostnader
- Fördelningar stödverksamhet vsh
- Fördelningar stödverksamhet konto
- Fördelningar lokalkostnader vsh
- Fördelningar lokalkostnader konto
- Påläggsbas stödverksamhet vsh
- Påläggsbas stödverksamhet konto
- Påläggsbas lokalkostnader vsh
- Påläggsbas lokalkostnader konto

- Påläggsprocent stödverksamhet

Utdrag från rapport 307 i EOS:

	Bud 2016	Bud 2016 Jan- Jun	Utf 2016 Jan- Jun	Prognos 2 2016
Utbildning	89.49%	89.53%	87.17%	84.29%
Forskning	30.19%	28.40%	24.82%	28.73%

Ex1

- **Budget... [för helåret]** - visar den framräknade påläggsprocenten i budgetarbetet och som i de flesta fall är den som används även i redovisningen.
- **Bud... [för vald period]** - visar den påläggsprocent som hade gett ett nollresultat på fördelningsaktiviteten om kostnaderna och påläggsbasen exakt hade följt budgetperioden, dvs. hänsyn tas till när under året de ligger budgeterade. Den påläggsprocent som räknas fram i budgeten gäller för helåret.

- **Utf...** [för vald period] - visar den påläggsprocent som hade gett ett nollresultat på fördelningsaktiviteten utifrån utfallet i perioden (bokförda fördelade kostnader dividerat med bokförd påläggsbas).
  - **Prognos...** [för vald prognosversion] - visar den påläggsprocent som skulle gett ett nollresultat på fördelningsaktiviteten utifrån prognostiserat resultat (prognostiserade fördelade kostnader dividerat med prognostiserad påläggsbas).
- Påläggsprocent lokalkostnader
    - För förklaringar till kolumnerna, se motsvarande ovan under Påläggsprocent stödverksamhet.
  - Fördelningar stödverksamhet vsh

Utdrag från rapport 307 i EOS:

	Bud 2016	Bud 2016 Jan- Jun	Utf 2016 Jan- Jun	Avv bud - utfall	Uppf bud för Jun	Prognos 2 2016
11	2 960	1 457	1 426	31	54	2 963
Utbildning	2 960	1 457	1 426	31	54	2 963
21	835	422	405	17	13	837
35	1 959	989	826	163	154	1 967
55	192	97	105	-8	-9	187
Forskning	2 987	1 508	1 335	173	158	2 991
Summa	5 947	2 964	2 761	204	213	5 955

Ex1

- **Budget...** [för helåret] - visar de budgeterade fördelningarna, dvs. hur verksamhet 91 är tänkt att fördelas.
  - **Bud...** [för vald period] - visar de budgeterade fördelningarna för perioden, dvs. hänsyn till när under året de ligger budgeterade, dvs. ett inköp av anläggningstillgång i augusti finns inte utfördelat över hela året utan påverkar kostnaderna först efter anskaffningen.
  - **Utf...** [för vald period] – visar utfallet för de bokförda fördelningarna.
  - **Avv bud-utfall** – visar skillnaden mellan budget och utfall för perioden.
  - **Uppf årsbudget för...** [vald månad] – visar skillnaden mellan budget och utfall för perioden, men utan hänsyn till när på året fördelningen egentligen är budgeterade, dvs. strikt helårsbudgeten/12*antalet månader som följs upp. Det är detta saldo som tillsammans med saldot i motsvarande kolumn på **Påläggsbas stödverksamhet** som ger saldot på fördelningsaktiviteten.
  - **Prognos...** [för vald prognosversion] - visar de prognostiserade fördelningarna.
- Fördelningar stödverksamhet konto
    - Tabellen visar fördelningarna per kontogrupp.
    - För att se fördelningarna per kontogrupp och per verksamhet, välj en verksamhet i tabellen Fördelningar stödverksamhet, så uppdateras även fördelningarna per kontogrupp.
    - För förklaringar till kolumnerna, se motsvarande ovan under Fördelningar stödverksamhet.

- Fördelningar lokalkostnader vsh
  - För förklaringar till kolumnerna, se motsvarande ovan under Fördelningar stödverksamhet.
- Fördelningar lokalkostnader konto
  - Tabellen visar fördelningarna per konto.
  - För att se fördelningarna per kontogrupp och per verksamhet, välj en verksamhet i tabellen Fördelningar stödverksamhet, så uppdateras även fördelningarna per kontogrupp.
  - För förklaringar till kolumnerna, se motsvarande ovan under Fördelningar stödverksamhet.
- Påläggsbas stödverksamhet vsh

Ex1

Utdrag från rapport 307 i EOS:

	Bud 2016	Bud 2016 Jan- Jun	Utf 2016 Jan- Jun	Avv bud - utfall	Uppf bud för Jun	Prognos 2 2016
11	3 308	1 627	1 635	9	-17	3 516
Utbildning	3 308	1 627	1 635	9	-17	3 516
21	2 767	1 551	1 630	78	74	2 913
35	6 489	3 303	3 327	24	25	6 849
55	636	454	422	-32	31	652
Forskning	9 892	5 309	5 380	71	131	10 414
Summa	13 200	6 936	7 015	79	187	13 929

- **Budget... [för helåret]** - visar den budgeterade påläggsbasen, dvs. budget på kärnverksamheten, verksamhet 11-58, på konton som ingår i påläggsbasen.
- **Bud... [för vald period]** - visar den budgeterade påläggsbasen för perioden, dvs. hänsyn till när under året de ligger budgeterade, dvs. en anställning som påbörjas först på hösten finns inte utfördelad över hela året.
- **Utf... [för vald period]** – visar utfallet för de bokförda påläggen.
- **Avv bud-utfall** – visar skillnaden mellan budget och utfall för perioden.
- **Uppf årsbudg för... [vald månad]** – visar skillnaden mellan budget och utfall för perioden, men utan hänsyn till när på året påläggsbasen egentligen är budgeterade, dvs. strikt helårsbudgeten/12 * antalet månader som följs upp. Avvikelsen är multiplicerad med påläggsprocenten för att värdet av kalkyldifferensen ska visas. Det är detta saldo som tillsammans med saldot i motsvarande kolumn på **Fördelningar stödverksamhet** som ger totala avvikelsen, dvs. saldot på fördelningsaktiviteten.
- **Prognos... [för vald prognosversion]** - visar den prognostiserade påläggsbasen.

- Påläggsbas stödverksamhet konto
  - Tabellen visar påläggsbasen per konto.
  - För att se påläggsbasen per konto och per verksamhet, välj en verksamhet i tabellen Påläggsbas stödverksamhet, så uppdateras även påläggsbasen per kontogrupp.
  - För förklaringar till kolumnerna, se motsvarande ovan under Påläggsbas stödverksamhet.
- Påläggsbas lokalkostnader vsh
  - För förklaringar till kolumnerna, se motsvarande ovan under Påläggsbas stödverksamhet.
- Påläggsbas lokalkostnader konto
  - För förklaringar till kolumnerna, se motsvarande ovan under Påläggsbas stödverksamhet konto.

Ytterligare information om det som visas i den avvikelse-kolumnen som heter **Uppf årsbud...**

- Avvikelse på Fördelningar = **Budgetavvikelsen**, dvs. om mer eller mindre kostnader än budgeterat fördelats från vsh 91.
- Avvikelse på Påläggsbas = **Kalkyldifferensen**, dvs. om mer eller mindre kärnverksamhet än kalkylerat varit med och täckt kostnaderna med pålägg.
- Saldon på summaraderna överensstämmer med resultatet på aktivitet 990099 respektive 990098.

Ex1. Budgetavvikelse på 54' och kalkyldifferens på -17' (-19' i avvikelse på påläggsbas * 89.49%) = saldot 37' stämmer med saldot -38' på utbildning på aktivitet 990099. Det kan skilja på 1' eftersom beloppen i EOS visas i tkr.

- Om tecken i kolumnen:
  - Saldon utan tecken (plus) på fördelade kostnader i rapporten betyder mindre kostnader än planerat.
  - Saldon med tecken (minus) på påläggsbasen i rapporten betyder mindre pålägg från kärnverksamheten än planerat.
  - Totalsaldo på Budgetavvikelse och Kalkyldifferens utan tecken (plus) betyder överskott på fördelningsaktiviteten (kredit i bokföringen).

Övrigt om rapporten och uppföljningen:

- Alla tabellerna i rapporten går att exportera till Excel eller PDF.
Tips! Klicka på knappen **Exportera till pdf** om du vill ha ut alla tabellerna i samma PDF.
  - OBS! De institutioner som av olika anledning valt att ha en något förändrad påläggsprocent i redovisningen jämfört med i budget under hela eller delar av året får ta detta i beaktan vid sin analys.
-

I Raintance

Då den viktigaste ingrediensen i analysen, budgetsiffrorna, saknas i Raintance, är det inte i detta system utfallet ska analyseras.

I Raintance kan man dock få en tydlig bild av utfallet på avstämningsaktiviteterna på en för ändamålet anpassad Saldolista, "Uppföljning akt 990098 och 990099". Storleken på saldot avgör behovet av ytterligare analys i t.ex. EOS.

1. Gå till Uppföljning, Frågor & analys, fliken Ekonomi, välj rapporten "Uppföljning akt 990098 och 990099".
2. Beställ rapporten genom att:
  - a. Ange period för avstämningen t.ex. 2016-06 (Period).
  - b. Ange institution (INST) eller kostnadsställe (KST) för avstämningen.
  - c. Ev. begränsa om du endast vill stämma av en av aktiviteterna 990098 eller 990099 (AKT).
  - d. Ev. högerklicka på urvalet för konto (KONTO) och välj "Dölj..." för att få fram saldot per aktivitet utan att se konto.

Utdrag från rapport i Raintance:

Uppföljning akt 990098 och 990099

Storlek: Liggande 100%

Urval: Delsummor: 4 Nollrader: Sidor: Rapporten visar utfall på fördeln.aktiviteterna. För jfr m budget och stöd f analys av diff, se rapp 307 i EOS.

Period: 2016-06

KST: 107181 VTYP: * VSH: #91 AKT: 990099 KTYT: 3-4 KONTO: * INST: * FIN: * FUNK: *

KST	VTYP	VSH	AKT	KONTO	UTFALL Ack
107181	1 Utb	11 Grundutbildning med anslag	990099 Fördelning stöd	90400 Gem personalkostn förd	183 418,65
				90525 Gem lokallhyra stöd förd	23 643,36
				90600 Gem drift förd	26 216,45
				92000 Indirekta kostnader	-1 463 576,77
				93910 Univ gem kostn utb förd	478 362,00
				94910 Fak gem kostn utb förd	679 782,00
				96910 Inst gem kostn utb förd	34 224,00
			Summa 990099		-37 930,31
		Summa 11			-37 930,31
		Summa 1			-37 930,31

Ex1

4. Hantera stora över- och underskott = kapitalflytt

Efter avslutad analys vid årets slut och gjord analys ska stora över- och underskott hanteras (mindre avvikelser balanseras mellan åren).

Hanteringen görs genom kapitalflytt i bokföringen:

- Beslut om kapitalflytt fattas på institutionen/motsv.
  - Beroende på om det balanserade resultatet är positivt eller negativt flyttas kapital till/från aktivitet 990098 och 990099.
  - Tänk på att kapital inte får flyttas mellan verksamheter.
  - Positivt kapital kan flyttas till aktivitet för samfinansiering, samfinansieringen sker sedan i resultaträkningen.
  - Negativt kapital flyttas till annan aktivitet inom samma verksamhet som har täckning från andra kapitalöverskott.
  - Kapital flyttas i en extern bokföringsorder i Raindance, konto 20701 och motpart 9000.
-